

ชื่อโครงการ	การทดลองคัดเลือกพันธุ์ไม้ฟื้นฟูสภาพป่าพรุ
สาขา	ป่าไม้
สถานที่ดำเนินงาน	พรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส
ผู้ดำเนินงาน	ฉนิตย์ หนูยิ้ม

บทคัดย่อ

การทดลองคัดเลือกชนิดไม้เพื่อการฟื้นฟูป่าพรุเรื่องนี้ ได้ดำเนินการทดลองที่ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร ภายใต้โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ในระหว่างเดือนตุลาคม 2531 ถึง เดือนกันยายน 2540 ซึ่งได้เก็บข้อมูลการรอดตายและการเจริญเติบโตของต้นไม้จากแปลงทดลอง 2 แปลง คือ แปลงปลูกปี 2531 และแปลงปลูกปี 2536 ซึ่งได้ปลูกพันธุ์ไม้ในพื้นที่พรุแปลงละ 15 ชนิด รวมเป็น 30 ชนิด แปลงปลูกปี 2531 ปลูกด้วยระยะปลูก 2x2 เมตร ด้วยแผนการทดลองแบบ RBD จำนวน 3 ซ้ำ ส่วนแปลงปลูกปี 2536 ปลูกด้วยระยะปลูก 2x4 เมตร จำนวน 4 ซ้ำ ผลการศึกษาการเจริญเติบโตของต้นไม้ในแปลงทดลองปลูก คัดเลือกหาชนิดไม้ที่เหมาะสมสำหรับใช้ปลูกเพื่อการฟื้นฟูป่าพรุนี้ พบว่า ต้นไม้ในแปลงปลูกปี 2531 จากพันธุ์ไม้ จำนวน 15 ชนิด ที่ได้ปลูกนั้น อายุ 3 ปี ไม้กระถินเทพา (*Acacia mangium*) สามารถเจริญเติบโตได้ดีที่สุด แต่อย่างไรก็ตามเมื่ออายุ 5.5 ปี พบว่า ไม้กระถินเทพานี้ได้ตายไปทั้งหมด โดยไม้เสม็ด (*Melaleuca cajuputi*) มีความเจริญเติบโตได้ดีที่สุดแทน ไม้สะเตียว (*Ganua motleyana*) เป็นไม้ที่มีความสามารถในการปรับตัวเองให้รอดตายสูงสุด ซึ่งพบว่า มีอัตราการรอดตายสูงถึง 90 เปอร์เซ็นต์ และ 88 เปอร์เซ็นต์ ที่อายุ 5.5 ปี และ 9 ปี ตามลำดับ สำหรับ ต้นไม้ที่ปลูกในปี 2536 จากจำนวนชนิดไม้ที่ปลูก 15 ชนิด พบว่า เมื่ออายุ 4 ปี ไม้เท้าย (กะบวย) (*Alstonia spathulata*) มีความโตทางเส้นผ่าศูนย์กลางสูงสุด ไม้ตั้งหนใบใหญ่ (*Calophyllum teysmannii*) มีความสูงที่สุดโดยไม้เข็มใหญ่ (*Ixora grandifolia*) และไม้เท้าย (กะบวย) มีความสามารถในการปรับตัวเองให้รอดตายสูงสุดเท่ากัน คือมีอัตราการรอดตายสูงถึง 97 เปอร์เซ็นต์

ABSTRACT

These experiments were carried out at the Princess Sirindhorn Peatswamp Forest Research and Nature Study Center, Sungaikolok district, Narathivat province, southern Thailand, between October 1988 and September 1997, Results from the these experiments showed the following. 1) of 15 species at age 3 years in 1988 plot, *Acacia mangium* performed the best, but all the trees of this species died at 5.5 years. 2) of 13 species at age 55 years, *Ganua motleyana* had the highest survival rate (90%), *Melaleuca cajuputi* showed the fastest growth in average diameter 10 cm above round, total height, and stem yield (12.53 cm, 6.36 m, and 12.87 ton/ha, respectively). *Syzygium oblatum* showed the highest total stem branch

and leaf yield (21.73 ton/ha). 3) of 15 species at age 4 years in 1993 plot, *Alstonia spathulata* had the highest diameter growth (13.12 cm), *Calophyllum teysmannii* had highest height growth (3.35 m), and *Ixora grandifolia* and *Alstonia spathulata* had the equal highest survival rate (97%).